

Julkaisufoorumin tasoluokitus

OVATKO VAIHTOEHTOISET LÄHESTYMISTAVAT JA POIKKITIETEELLINEN TUTKIMUS UHATTUINA?

Susan Meriläinen

Suomessa tieteellisten julkaisukanavien tasoluokitusta ylläpitää ja kehittää Julkaisufoorumi, joka toimii Tieteellisten seurain valtuuskunnan yhteydessä. Julkaisufoorumi-hanke (JUFO) perustettiin Suomen yliopistot UNIFI ry:n aloitteesta vuonna 2010. Hankkeen taustalla oli Suomen yliopistojen rehtorien neuvoston pohdinta siitä, miten julkaisujen laatu voitaisiin ottaa huomioon yliopistojen rahoituksen perusteena. Neuvoston asettama työryhmä esitti vuonna 2009 ”julkaisufoorumiin perustuvan järjestelmän” luomista eli tieteellisten lehtien, julkaisusarjojen ja kustantajien tasoluokituksen tekemistä Suomeen Norjan ja Tanskan esimerkkien mukaisesti (Auranen ja Pölonen 2012, 3). Hanke käynnistyi elokuussa 2010 tieteenalojen jakamisella asiantuntijapaneeliin, joiden tehtäväksi tuli julkaisukanavien laadun arviointi. Ensimmäinen tasoluokitus valmistui vuonna 2011. Luokituksista päättivät 23 tieteenalan arviointipaneelien 210 asiantuntijajäsentä, jotka oli nimetty yliopistoilta, valtion tutkimuslaitoksilta, tieteellisiltä seuroilta ja tiedeakatemoilta saatujen ehdotusten perusteella.

Julkaisukanavien tasoluokituksen käyttö tiedontuotannon laadun arvioinnissa sekä opetus- ja kulttuuriministeriön yliopistoille myöntämän rahanjakomallin yhtenä kriteerinä on herättänyt paljon tunteita yliopistotutkijoiden keskuudessa – eikä ihme. Julkaisujen merkitys rahoituksen jakoperusteena on kasvanut merkittävästi. Vielä 2010–2012 OKM jakoi yliopistoille tieteellisten julkaisujen perusteella vain noin kaksi prosenttia perusrahoi-

tuksesta, mutta vuodesta 2013 lähtien julkaisujen painoarvo on ollut merkittävästi suurempi (13 prosenttia perusrahoituksesta). Julkaisuista saatavasta rahoituksesta onkin tullut suurin tutkimustoiminnan perusteella jaettava rahoituskokonaisuus. Vuosien 2013–2014 rahoitusmalliin tehtiin merkittäviä tarkistuksia, jotka tulivat voimaan vuoden 2015 alusta. Suurin ero edelliseen malliin on se, että rahoituksellinen painoarvo määrittyy yhtenä 13 prosentin kokonaisuutena Julkaisufoorumin tasoluokien mukaisesti (3 = korkein taso, 2 = johtava taso, 1 = perustaso, 0 = muut julkaisut). Aiemmassa mallissa julkaisujen osuus yliopistojen perusrahoituksessa jakaantui vertaisarvioitujen julkaisujen osioon (9 %) ja muiden tieteellisten julkaisujen osioon (4 %). Tarkistetussa rahoitusmallissa tasoluokan 0 vertaisarvioitujen julkaisut painotetaan kertoimella 1, tasoluokan 1 julkaisut painotetaan kertoimella 1,5 ja tasoluokan 2 ja 3 julkaisut kertoimella 3. Vuonna 2017 painotuksia suunnitellaan muutettavaksi vielä siten, että suurin painoarvo annetaan tason 3 julkaisuille.

Tasoluokkaa 1, johon kuuluu valtaosa ulkomaisista ja kotimaisista tutkimustulosten julkaisemiseen erikoistuneista julkaisusarjoista, konferensseista ja kirjankustantajista, on täydennetty vuosittain lisäämällä siihen uusia julkaisukanavia. Vuoden 2014 aikana paneelit arvioivat ensimmäistä kertaa uudelleen myös tasoluokat 2 ja 3, joihin alun perin sijoitettiin rajoitettu määrä tieteenaloittaisten asiantuntijapaneelien korkeatasoisimmiksi ja vaikuttavimmiksi arvostamia julkaisukanavia. Arvi-

ointityönsä tukena asiantuntijapaneeleilla oli käytävissään kansainvälisten viittaustietokantojen tarjoamaa tietoa lehtien keskimääräisistä viittauskertymistä. Tasoluokitusten uudelleen arvioinnin yhteydessä tasovaatimuksia kiristettiin huomattavasti. Samassa yhteydessä myös tasoluokkien kiintiöt määriteltiin uudelleen. Lehti- ja sarjanimikkeisiin perustuvista kiintiöistä siirryttiin volyymipohjaisiin kiintiöihin. Julkaisuvolyymilla tarkoitetaan julkaisusarjassa vuosittain ilmestyvien suomalaisten ja ulkomaisten tieteellisten artikkelien lukumäärää. Tarkistettu tasoluokitus astui voimaan vuoden 2015 alusta. (Pölonen ja Ruth 2015.)

JUFO:n tasoluokitusta on tähän mennessä kritisoitu pääasiassa siitä, että se ei kohtele eri tieteenaloja tasapuolisesti. Tähän epäkohtaan puututtiin vuonna 2014 toteutetun lehtiluokituksen uudelleenarvioinnin yhteydessä siirtymällä lehti- ja sarjanimikkeisiin perustuvista kiintiöistä julkaisuvolyymipohjaisiin kiintiöihin. Eri tieteenalojen tasapuolisemman kohtelun osalta tavoitteissa ilmeisesti onnistuttiinkin melko hyvin. Pölonen ja Ruthin (2015, 50) mukaan vuoden 2012 luokitusta käytettäessä noin puolet luonnon- ja lääketieteen sekä maatalous- ja metsätieteen vertaisarvioituista julkaisuista sijoittui tasolle 2 ja 3. Vuoden 2015 luokituksen perusteella osuus on noin 30 prosenttia eli kutakuinkin yhtä suuri kuin humanistisissa ja yhteiskuntatieteissä. Tilanne on tasoittunut myös tasoluokkaan 3 sijoittuvien julkaisujen osalta.

Keskustelua on herättänyt myös englanninkielisten lehtien hallitseva asema erityisesti JUFO-luokituksen korkeimmaksi ja johtavaksi määritellyillä kakkos- ja kolmostasoilla. Tutkijat ja asiantuntijat ovat esittäneet huolensa luokituksen vaikutuksista kotimaisilla kielillä julkaisutavien tutkimusten arvostukseen ja asemaan tulevaisuudessa. Pelkona on arvostuksen heikkeneminen ja sen myötä suomen- ja ruotsinkielisen tieteellisen tiedontuotannon marginalisoituminen. Myös tähän epäkohtaan puututtiin vuonna 2014 toteutetun uudelleenarvioinnin yhteydessä kielikysymystä koskevan uuden linjauksen myötä. Tasolle 2 hyväksyttiin (tai pikemminkin tasovaatimusten kiristymisestä huolimatta tasolle 2 sai jäädä) myös tasokkaimpia suomen- tai ruotsinkielisiä julkaisukanavia. Jotain poikkitieteellisten

tutkimusalojen asemasta JUFO:ssa kertonee kuitenkin kotimaisten poikkitieteellisten lehtien, kuten *Sukupuolentutkimuksen* ja *Kulttuurintutkimuksen*, pudottaminen tasolta 2 tasolle 1. Toistaiseksi tuntemattomista syistä ne eivät täytä asiantuntijapaneelien mielestä seuraavia Julkaisufoorumin arviointikriteereitä (1.1.2015): Ihmistieteissä tasolle 2 voidaan valita ihmistieteiden paneelien konsensuspäättöksellä myös alansa johtavia suomen- tai ruotsinkielisiä julkaisukanavia, jotka kattavat tieteenalansa suomalaisen yhteiskunnan, kulttuurin tai historian erityispiirteitä käsittelevää tutkimusta mahdollisimman laajasti ja joissa julkaisemista pidetään yhtä tärkeänä meriittinä kuin julkaisemista tasolle 2 luokitelluissa vieraskielisissä julkaisukanavissa.

Seuraava, kaikkia tasoja koskeva päivitys tehdään vuonna 2018. Sitä silmällä pitäen haluanakin tässä puheenvuorossa nostaa esiin muutamia nykyiseen ja suunnitteilla olevaan lehtiluokitukseen liittyviä huolenaiheitani.

VALTAVIRTATUTKIMUKSEN ASEMAN VAHVISTUMINEN

Suurin huolenaiheeni kohdistuu siihen, kuinka tutkimusalojen sisäisen monimuotoisuuden ja poikkitieteellisen tutkimuksen käy tulevaisuudessa. Huoleni perustuu omalla alallani eli organisatio- ja liikkeenjohtotutkimuksen piirissä käytyihin keskusteluihin (Adler & Harzing 2009; Macdonald & Kam 2007; Mingers & Willmott 2013; Willmott 2011). Ne osoittavat viittauskertoimia (*impact factor*) painottavien tasoluokitusten suosivan jo asemansa vakiinnuttaneita lehtiä, joissa julkaistaan lähinnä tutuista ja turvallisista aihepiireistä tehtyjä tutkimuksia. Näissä tutkimuksissa hyödynnetään tyypillisesti yleisesti hyväksytyjä metodologisia lähestymistapoja ja teoreettisia viitekehyksiä. Lehdet, jotka ovat valinneet julkaisupoliittiseksi linjaukseen rohkeiden ja epätavallisten (vaihtoehtoisten) aihevalintojen ja omaperäisten metodologisten ja teoreettisten näkökulmien esiin nostamisen, jäävät tasoluokituksissa helposti valtavirtatutkimuksen jalkoihin. Kaikkein haavoittuvimmassa asemassa ovat kuitenkin monitieteiset ja poikkitieteelliset tutkimusalat (Mingersin ja Willmott 2013), joihin

sukupuolentutkimus kuuluu. Tämä johtuu pääsääntöisesti siitä, että poikkitieteellistä tutkimusta edustavat lehdet joutuvat kilpailemaan asemastaan lehtiluokitusten korkeimmilla tasoilla (esimerkiksi JUFO:ssa tasoluokat 2 ja 3) valtavirtatutkimusta edustavien lehtien kanssa kriteeristöllä, joka suosii valtavirtalehtiä (Willmott 2011).

Kuten jo termi ”valtavirta” tekee näkyväksi, enemmistö tutkijoista on kiinnostunut osallistumaan oman alansa valtavirtalehdissä käytäviin perinteisiin tutkimuskeskusteluihin. Yksittäisen tutkijan näkökulmasta se on sekä tutkimus- että uramielessä turvallisin vaihtoehto. Lähettäessään omia käsikirjoituksiaan näihin niin sanottuihin huippulehtiin tutkijat tulevat usein viittanneiksi näissä lehdissä aikaisemmin julkaistuihin artikkeleihin parantaakseen oman artikkelinsa läpimennon mahdollisuuksia. Tällaisen, monilla aloilla jo vakiintuneen viittauskäytännön myötä valtavirtalehtien viittausmäärät kasvavat entisestään. Viittauskertoimia painottavat lehtiluokitukset ovatkin itse itseään ruokkivia systeemejä. Tasoluokituksissa parhaiten pärjäävät lehdet vetävät puoleensa paitsi tutkijoiden enemmistöä myös oman alansa nimekkäimpiä tutkijoita. Heitä jopa houkutelaaan julkaisemaan näissä lehdissä suurempien viittauskertoimien toivossa. Mingersin ja Willmottin (2013) mukaan nämä niin sanotut huippututkijat keräävät usein valtaosan lehden viittauksista. Huippututkijat ovat myös erittäin haluttuja pää- ja apulais-toimittajia sekä lehtien toimituskunnan jäseniä, koska heidän uskotaan vetävän kärpäspaperin laila puoleensa muita tutkijoita käsikirjoituksineen. Kasvavat käsikirjoitusmäärät tarkoittavat usein käsikirjoitusten hylkäämisprosentin kasvua, joka on lehdille eduksi erilaisia laatuindikaattoreita laskehtaessa.

Seuraavaksi kerron esimerkin omalta alaltani viittauskertomia painottavan lehtiluokituksen käytöstä ja tämän valtavirtatutkimuksen asemaa vahvistavasta vaikutuksesta. Iso-Britanniassa, joka on ollut yliopistollisen tutkimuksen arvioinnin eturintamassa, ensimmäinen tutkimuksen arviointi (RAE, Research Assessment Exercise) tehtiin vuonna 1986, ja sen jälkeen se on toistettu 5–7 vuoden välein. Kun vuoden 2008 arviointi oli lähestymässä, arviointipaneeli julkaisi työskentelytavastaan lausunnon, jos-

sa sen todettiin sitoutuneen ”yhdessä arvioimaan yksityiskohtaisesti 25 prosenttia sille lähetetystä arviointimateriaalista” ja ”tekemään arvioinnin kustannustehokkaasti” (Macdonald ja Kam 2007, 711). Lausunnossa todettiin, ettei arviointi perustu julkaisulistoihin vaan paneelin jäsenten ammattitaitoon. Tuohon aikaan yliopistoilla oli erilaisia listauksia, jolloin yliopistojen johto ei voinut tietää, mitä listaa tai niiden yhdistelmää paneeli tai sen yksittäiset jäsenet käyttäisivät. Koska arviointi vaikutti yliopistojen maineeseen ja taloudelliseen tulokseen, johto otti ohjat omiin käsiinsä tutkimusten arvioinnin määrittämiseksi. Se antoi kauppakorkeakoulujen järjestölle (ABS, Association of Business Schools) tehtäväksi yhden yhteisen listan luomisen. Tässä listassa julkaisukanavat sijoitettiin viiteen luokkaan, mikä vastasi tutkimuksen arviointipaneelin viisipor-taista asteikkoa. ABS-lista julkaistiin tammikuussa 2007 parlamentin alahuoneen tiede- ja teknologia-komitean suosiolla. Koska lista oli kauppakorkeakoulujen johdon perustama, siitä tuli Iso-Britannian virallinen julkaisulista, ja muut liiketalouden ja organisaatiotutkimuksen julkaisulistat poistettiin käytöstä (ema).

Tutkimuksen arviointijärjestelmän luomisen alkuperäisenä tavoitteena oli tutkimusalueiden laajentaminen ja tilan luominen innovatiiviselle ja monimuotoiselle tutkimukselle. Lopputulos näyttäisi kuitenkin olevan jokseenkin päinvastainen ainakin tuoreimman, vuonna 2015 julkaistun ABS-listauksen mukaan. Korkeimmalle sijalle (World Elite Journals, luokka 4*) yltävät lehdet näyttävät ainakin kriittistä tutkimusta tekevän tutkijan näkökulmasta kaikki olevan profiililtaan hyvin samanlaisia. Ensinnäkään niiden joukkoon ei mahdu muita kuin pohjoisamerikkalaisia lehtiä. Niissä julkaistut artikkelit ovat myös aihepiireiltään, metodologisiltaan ratkaisuiltaan ja tieteenteoreettisilta oletuksiltaan lähes poikkeuksetta tutkimuksen valtavirtaa edustavia. Kansallisuuksien näkökulmasta tarkasteltuna lehtien toimituskuntien jäsenistöä ei voi parhaalla tahdollakaan kutsua heterogeeniseksi. Ongelmallista eurooppalaisten tutkijoiden näkökulmasta on kuitenkin se, että näissä niin sanotuissa huippulehdissä julkaistaan lähes yksinomaan pohjoisamerikkalaisien tutkijoiden pohjoisamerikkalaisiin aineistoihin perustuvia, pohjoisamerikkalaiselle yleisölle

suunnattuja tutkimuksia. ABS-listauksen tutkimuksen monimuotoisuutta tukahduttavat vaikutukset näkyvät listalla myös siten, ettei yksikään poikkitieteellistä tutkimusta, kuten esimerkiksi sukupuolentutkimusta tai ympäristötutkimusta, edustava lehti näytä täyttävän maailman eliittilehtien eikä edes seuraavaksi parhaimpaan tasoluokkaan pääsyn kriteereitä. Näitä poikkitieteellisiä aloja edustavia lehtiä löytyy vasta luokasta 3 (ABS luokat: World Elite Journals 4*, 4, 3, 2, 1).

HUIPPUTUTKIMUSTA TEKEVIEN TUTKIJOIDEN ELIITTI

Pelkään pahoin, että sama kehitys toteutuu ja on osin jo toteutunutkin JUFO:ssa, mikäli asiaan ei kiinnitetä riittävästi huomiota ennen vuoden 2018 päivitystä. Vaikka lehtien arvioinnin sanotaan tapahtuvan yhdistämällä vertaisarviointia ja viittausanalyysia (Auranen ym. 2013), oman kokemukseni mukaan arviointi tehdään lähes yksinomaan käytössä olevien viittaus- ja laatuindikaattorien perusteella. Näin tehtiin ainakin vuonna 2014 toteutetun arviointityön yhteydessä, johon itsekin osallistuin paneelin 16 (taloustieteet) jäsenenä. Käytössämme oli kahdeksan erilaista viittaus- ja laatuindikaattoria, joiden pohjalta päätöksiä tehtiin ja erilaisia ratkaisuja perusteltiin. Viittaus- ja laatuindikaattoreiden suoraviivainen soveltaminen arviointityössä on ongelmallista, koska se vahvistaa valtavirtatutkimusta. Monet Julkaisufoorumin paneelit ovat kiinnittäneet arviointityössään huomiota siihen, ettei vakiintuneiden tutkimusalojen valtavirrasta poikkeava tai niiden rajapinnoilla tapahtuva tutkimus saa useinkaan riittävästi arvostusta ja näkyvyyttä (Auranen & Pölonen 2012). Tutkimuksen monimuotoisuuden näkökulmasta olisi ensiarvoisen tärkeää kehittää arviointityön tekemisen käytäntöjä siten, että myös poikkitieteelliset ja valtavirtatutkimukselle vaihtoehtoisia lähestymistapoja edustavat lehdet olisivat jatkossa edustettuina JUFO-luokituksen kaikilla tasoilla.

Tutkimuksen laaja-alaisuuden ja tutkimusalojen houkuttelevuuden näkökulmasta on ongelmallista, että yksikään poikkitieteellistä tutkimusta, kuten esimerkiksi sukupuolentutkimusta tai ympäristötutkimusta, edustava lehti ei näytä täyttävän

viittausanalyysiin perustuvan tarkastelun pohjalta JUFO-luokituksen tasolle 3 pääsyn kriteereitä. Nykyisissä olosuhteissa on erittäin vaikea suosittelakennellekään yliopistouraa suunnittelevalle sellaisen tutkimusalueen valitsemista, joka näyttäytyy lehtien tasoluokitusten perusteella tutkimusalueelta, jonka parissa ei ole mahdollista tehdä niin sanottua huippututkimusta. Tutkijoiden arvottaminen lehtien tasoluokituksissa pärjäämisen perusteella on jo arkipäivää ainakin omalla alallani eli organisaatio- ja liikkeenjohtotutkimuksen piirissä. Eronteko tutkijoiden eliitin (lähinnä tasolla 3 julkaisevien) ja muiden tutkijoiden välillä on omiaan luomaan raja-aitoja erilaisista lähtökohdista samaa aihetta tutkivien yksittäisten tutkijoiden ja jopa tutkimusryhmien välille.

Kyse ei ole yksinomaan symbolisesta huippututkimuksen ja muun tutkimuksen erottelusta. Eronteko on monissa yliopistoissa konkretisoitunut palkkapussin suuruudessa. JUFO-luokituksen käyttöohjeissa ilmaistuista varoitusten sanoista huolimatta esimerkiksi Aalto-yliopiston kauppa- ja kauppa- ja Vaasan yliopistossa yksittäisiä tutkijoita palkitaan Julkaisufoorumin tasoluokituksen tasojen 2 ja 3 mukaisista julkaisuista (Acatiimi 2012). Tämä käytäntö on otettu käyttöön myös Lapin yliopistossa, jossa itse työskentelen. Iso-Britanniassa tutkijoiden arvottaminen lehtien tasoluokituksissa pärjäämisen perusteella on omalla alallani saanut tragikoomisia piirteitä. Tutkijoiden osto- ja myyntimarkkinat käyvät kuumina juuri ennen seuraavan tutkimuksen arviointikierroksen (RAE) alkamista. Tämä hullunmylly muistuttaa hyvin paljon huippu-urheilijoista ennen uuden pelikauden alkua käytävää kaupankäyntiä. Toivon mukaan tällainen käytäntö ei koskaan rantaudu suomalaiseen yliopistomaailmaan.

Poikkitieteellisten ja valtavirtatutkimukselle vaihtoehtoisia lähestymistapoja edustavien lehtien puuttuminen JUFO-luokituksen tasolta 3 on ongelmallista myös uuden ja innovatiivisen tutkimuksen luomisen näkökulmasta. Näiden lehtien edustamaa tutkimusta tarvitaan haastamaan valtavirtatutkimuksessa vallalla olevia käsityksiä ja oletuksia. Sitä tarvitaan myös vaihtoehtoisten tulkintojen ja totuuksien tuottamiseksi erilaisista ilmiöistä.

ONGELMANA TUTKIMUSALOJEN MÄÄRITTÄMINEN

Vaihtoehtoisen ja poikkeutieteellisen tutkimuksen valtavirtatutkimukselle alisteinen asema JUFO-luokituksessa juontaa mielestäni juurensa tutkimusalojen määrittämisestä. Korkeakoulujen kansallisen julkaisurekisteriprojektin (JURE) tieteenalaluokitusryhmä ehdotti alun perin 55 paneelin perustamista ja jakoi tieteenalat paneelisiin tämän mukaisesti. Paneelien alaa laajennettiin kuitenkin niin, että lopulta muodostettiin vain 23 paneelia. Tästä seuraa se, että yhdessä paneelissa on edustettuna monta eri tutkimusalaa, joista kullekin määrittyy volyymipohjaisista kiintiöistä karkeasti ottaen tietty prosentuaalinen osuus, joka pääsääntöisesti riippuu paneelissa edustettuina olevien tutkimusalojen määrästä. Kun lehdet sitten asetetaan viittaus- ja laatuindikaattorien pohjalta paremmuusjärjestykseen, nähdään, kuinka moni niistä mahtuu tasolle 3 ja kuinka moni on siirrettävä tasolle 2. Koska lehtien volyymit vaihtelevat, joissakin tapauksissa jo muutama lehti voi täyttää tutkimusalansa kiintiön. Tästä johtuen poikkeutieteelliset ja valtavirtatutkimukselle vaihtoehtoisia lähestymistapoja edustavat lehdet tippuivat lähes poikkeuksetta joko tasolle 2 tai 1. Siksi jatkossa olisikin ensiarvoisen tärkeää pohtia, mitkä ovat paneelien edustamat tutkimusalat ja mihin nämä määrittelyt perustuvat.

Asian konkretisoimiseksi otan jälleen esimerkin omalta alaltani eli organisaatio- ja liikkeenjohtotutkimuksesta, joka edusti yhtä tutkimusalaa paneelissa 16. Se, kuinka tutkimusalat oli alun perin edustamassani paneelissa määritelty, jäi minulle melko epäselväksi, enkä ollut ainoa, joka kyseistä asiaa pohti. Joka tapauksessa organisaatio- ja liikkeenjohtotutkimus oli ymmärrettävistä syistä niputettu yhdeksi kokonaisuudeksi edustuen paneelissa johtamistutkimusta. Viittaus- ja laatuindikaattorien suoraviivaisesta soveltamisesta olisi seurannut se, että tasolle 3 olisi päässyt ainoastaan pohjoisamerikkalaisia liikkeenjohtotutkimuksen lehtiä, joissa julkaistut artikkelit ovat aihepiireiltään, metodolo-

gisilta ratkaisuiltaan ja tieteenteoreettisilta oletuksiltaan tutkimuksen valtavirtaa edustavia. Joukkoon olisi saattanut päästä jopa yksi organisaatiotutkimusta edustava lehti, mutta sekin olisi ollut profiililtaan edellisten kaltainen. Jotta asia ei olisi liian yksinkertainen, johtamisen ja markkinoinnin volyymipohjaisiin kiintiöihin piti mahdollistaa monta muutakin tutkimusalaa, kuten esimerkiksi yritysjohtotutkimus, ympäristötutkimus ja kansainvälinen liiketoiminta, jotka kansainvälisessä kauppa- ja korkeakoulujen järjestön laatimassa ABS-listassa muodostavat kukin oman lehtikategoriansa.

Toivoisin, että lehtien seuraavan päivitysarvioinnin yhteydessä paneelit kiinnittävät erityistä huomiota ainakin kahteen asiaan. Ensinnäkin tulisi tarkastella, mitkä ovat paneelien edustamat tutkimusalat ja mihin niiden määrittely perustuu. Tämä on tärkeää, koska kullekin tutkimusalalle osoitettavat volyymipohjaiset kiintiöt riippuvat paneelissa edustettuina olevien tutkimusalojen määrästä. Toiseksi toivoisin paneelien kiinnittävän erityistä huomiota siihen, että poikkeutieteellinen ja valtavirtatutkimukselle vaihtoehtoinen tutkimus tulisi paremmin huomioituksi. Voisiko esimerkiksi ajatella, että kunkin paneelin sisällä poikkeutieteellistä ja vaihtoehtoista tutkimusta edustavat lehdet käsiteltäisiin omana ”tutkimusalanaan”, jolloin myös ne saisivat edustuksensa JUFO-luokituksen kaikille kolmelle tasolle?

Mikäli halua on, JUFO-luokituksesta olisi täysin mahdollista luoda tutkimuksen monimuotoisuutta vaaliva arviointikäytäntö. Kysymys on pitkälti siitä, millaisessa yliopistomaailmassa me haluamme Suomessa tulevaisuudessa olla ja tehdä tutkimusta.

KT Susan Meriläinen työskentelee Lapin yliopiston yhteiskuntatieteellisessä tiedekunnassa johtamisen professorina. Hän tutkii johtajuutta ja organisointia kehollisuuden, sukupuolen tekemisen ja valtasuhteen näkökulmista. Meriläinen on myös Julkaisuforumin taloustieteet-paneelin jäsen (2014–2017). susan.merilainen@ulapland.fi

KIRJALLISUUS

- Acatiimi (2012) Julkaisufoorumin luokituksesta lisäpalkkioita. *Acatiimi* 4/2012.
- Adler, Nancy & Harzing, Anne-Wil (2009) When Knowledge Wins. Transcending the Sense and Nonsense of Academic Rankings. *The Academy of Management Learning & Education* 8:1, 72–95.
- Auranen, Otto & Pölonen, Janne (2012) *Tieteellisten julkaisukanavien tasoluokitus – julkaisufoorumi-hankeen (2010-2012) loppuraportti*. Tieteellisten seurain valtuuskunnan verkkojulkaisuja 2012:1. http://www.tsv.fi/files/yleinen/julkaisufoorumi-hankkeen_loppuraportti.pdf (haettu 1.9.2015).
- Auranen, Otto, Leino, Yrjö, Poropudas, Olli & Pölonen, Janne (2013) *Julkaisufoorumi-luokitus ja viittausindeksit tieteellisten julkaisujen laadun mittareina. Web of Science –aineistoon perustuva vertailu*. TaSTI Työraportteja 8/2013.
- Macdonald, Stuart & Kam, Jacqueline (2007) Ring a Ring o' Roses. Quality Journals and Gamesmanship in Management Studies. *Journal of Management Studies* 44:4, 640–668.
- Mingers, John & Willmott, Hugh (2013) Taylorizing Business School Research. On "the One Best Way". Performative Effects of Journal Ranking Lists. *Human Relations* 66:8, 1051–1073.
- Pölonen, Janne & Ruth, Anna-Sofia (2015) Julkaisufoorumin tasovaatimuksia on kiristetty. *Tieteessä tapahtuu* 1/2015, 49–51.
- Willmott, Hugh (2011) Journal List Fetishism and the Perversion of Scholarship. Reactivity and the ABS List. *Organization* 18:4, 429–442.